

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 476/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Andrejom Garom, advokátom, Štefánikova 14, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-8Sa/22/2018 takto

rozhodol:

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-8Sa/22/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. BA-8Sa/22/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **2 000 eur**, ktoré **je** jej Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej právnenmu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v označenom konaní. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal správnenému súdu konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania.
2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 476/2025-12 z 19. augusta 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.
3. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyjadrenia správneho súdu vyplýva nasledovný stav veci:
4. Sťažovateľka podala 12. marca 2018 pôvodne na Krajskom súde v Bratislave žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy s tým, že sťažovateľke uhradí 4 572,50 eur. Konanie bolo vedené na krajskom súde pod sp. zn. 8Sa/22/2018. Krajský súd po troch rokoch od podania žaloby uznesením z 5. februára 2021 vyzval sťažovateľku na opravu a doplnenie žalobného návrhu. Sťažovateľka podaním z 3. marca 2021 reagovala na výzvu krajského súdu.
5. Na základe novej súdnej mapy bol spis prevedený na správny súd, ktorý po dobu 4 rokov nevykonal žiadny úkon. Až výzvou 17. januára 2025 vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe. Ten sa k žalobe vyjadril 23. mája 2025, keď predložil aj administratívny spis. Na základe výzvy správneho súdu z 23. mája 2025 podala sťažovateľka 23. júna 2025 repliku.
6. Podaním z 23. júna 2025 podala sťažovateľka sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní.
7. Vo veci sťažovateľky rozhodol 4. septembra 2025 správny súd uznesením, ktorým uložil žalovanému povinnosť, aby v lehote do 60 dní od právoplatnosti uznesenia konal a rozhodol, vydal opatrenie alebo vykonal úkon vo veci služobného pomeru žalobkyne (doplatku služobného platu sťažovateľky v rozsahu jej platného služobného zaradenia v tam uvedenom období s príslušenstvom). Druhým výrokom určil žalovanému povinnosť doručiť správnenému súdu rozhodnutie, opatrenie alebo oznámenie o vykonanom úkone do 30 dní od jeho vydania. Tretím výrokom priznal sťažovateľke voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania. Uznesenie je v štádiu doručovania účastníkom konania.
8. Sťažovateľka namieta absolútnu nečinnosť správneho (a pôvodne aj krajského) súdu v napadnutom konaní. Konanie trvá 7 rokov bez meritórneho rozhodnutia. Žalobou proti nečinnosti orgánu verejnej správy sledovala naplnenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v začatom administratívnom konaní. Dlhodobou nečinnosťou krajského súdu a správneho súdu sa prietahy administratívneho konania zvýšili.

II. Vyjadrenie správneho súdu

9. V podaní doručenom ústavnému súdu 11. septembra 2025 predsedníčka správneho súdu podrobne popísala priebeh napadnutého konania. Poukázala na personálnu poddimenzovanosť súdu, majúcu zásadný vplyv na rýchlosť konania, ako aj vysoký nápad spôsobený prevzatím 5766 nerozhodnutých vecí zo správnych kolégií bývalých krajských súdov. Predložila aj stanovisko zákonného sudcu, ktorý uviedol, že predmetný spis mu bol pridelený 26. novembra 2024. Vzhľadom na množstvo nerozhodnutých právnych vecí bolo potrebné vybavovať veci so skorším nápadom. Napokon vo veci sťažovateľky rozhodol 4. septembra 2025 uvedeným uznesením.

III. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 302/2020, II. ÚS 123/2022) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019).

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokúvanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

12. Vo vzťahu k skutkovej a právnej zložitosti veci ústavný súd uvádza, že rozhodovanie o žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy patrí medzi štandardnú agendu správneho súdnictva, pričom tento typ konania je regulovaný pomerne jasnou právnou úpravou (prvá hlava štvrtej časti Správneho súdneho poriadku), a preto napadnuté konanie nemožno považovať za právne zložitú. Vec podľa názoru ústavného súdu nevykazuje ani skutkovú zložitú.

13. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky, ústavný súd v napadnutom konaní nezistil také správanie sťažovateľky, ktoré by významnejšie prispelo k jeho predĺženiu. Na druhej strane je však potrebné poukázať na to, že sa takmer celú dobu vytykanej nečinnosti súdu nezaujímal o priebeh konania, neurgovala posun v konaní či rozhodnutie. Sťažnosť na prietahy podala až mesiac pred podaním tejto ústavnej sťažnosti. Na uvedené skutočnosti ústavný súd prihliadol pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení.

14. Napokon ústavný súd hodnotil postup správneho súdu (resp. krajského súdu ako jeho právneho predchodcu) z hľadiska existencie zbytočných prieťahov v doterajšom priebehu napadnutého konania. Predovšetkým poukazuje na to, že celkové trvanie tohto konania, v čase podania ústavnej sťažnosti viac ako 7 rokov, na súde prvej inštancie sa vzhľadom na povahu veci už samo osebe javí ako neprimerané. Krajský súd bol vo veci, s výnimkou februára 2021, keď sťažovateľku vyzval na opravu žalobného návrhu, nečinný, nevykonal žiadny relevantný úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci. Správny súd začal konať až v januári 2025. O žalobe sťažovateľky rozhodol 4. septembra 2025.

15. Vo vzťahu k obrane správneho súdu, ktorý poukázal na objektívne dôvody – reformu súdnictva, nedostatočne personálne obsadenie, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezabavujú štát zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02, III. ÚS 554/2024). Na druhej strane ústavný súd poznamenáva, že v súvislosti s prechodom výkonu súdnictva v správnych veciach, hoci okolnosti súvisiace s reformou súdnictva z júna 2023 nemôžu byť na ťarchu sťažovateľky, treba zohľadniť a akceptovať určitý čas nevyhnutný na reorganizáciu, ktorým sú, bohužiaľ, poznačené všetky správne súdne konania (napr. III. ÚS 595/2023, III. ÚS 13/2024).

16. Vychádzajúc z uvedených zistení, dospel ústavný súd k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom ústavnej intenzity, ktoré boli spôsobené dlhodobou nečinnosťou správneho súdu. Preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a zodpovedajúceho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

17. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže ústavný súd konštatoval porušenie označených práv sťažovateľky, prikázal správne súdu, aby v napadnutom konaní, v ktorom nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne rozhodnuté, konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadosťučinenie

18. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie finančného zadosťučinenia 10 000 eur, čo odôvodnila neprimeranou dĺžkou napadnutého konania, stavom právnej neistoty a hroziacou ťarchou existenčných finančných povinností.

19. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

20. S poukazom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, charakter konania, správanie sťažovateľky a na konštatovanú dlhodobú nečinnosť správneho súdu, deklarovanie porušenia práv sťažovateľky a príkaz konať v napadnutom konaní, je podľa názoru ústavného súdu primerané priznať sťažovateľke finančné zadost'učinenie 2 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadost'učinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhoviel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

21. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti správneho súdu nahradit' sťažovateľke v určenej lehote trovy konania na účet jej právneho zástupcu (výrok 4 tohto nálezu).

22. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta v celkovej výške 949,17 eur s DPH, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 371 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 14,84 eur; DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky 177,49 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu